

Nr 121.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1916 kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. samt en i ärendet väckt motion.

(4:de avd.)

I en till riksdagen avlåten proposition, nr 209, av den 17 april 1916 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels besluta de ändringar i avlöningsreglementet den 15 november 1907 för tjänstemän vid statens järnvägar, som framgå av det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till kungörelse i ärendet;

dels medgiva, att övergångsbestämmelser rörande tillämpningen av såväl de nya avlöningsbestämmelserna beträffande manliga kontorsbiträden i järnvägsstyrelsen, som ock de nya stadgandena angående felräkningspenningar må, i enlighet med vad i statsrådsprotokollet närmare omförmäles, av Kungl. Maj:t utfärdas;

dels ock antaga i statsrådsprotokollet närmare omförmäld ändring av 1 och 2 §§ i lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar.

Ifrågavarande proposition har, i vad angår ändringarna i pensionslagen, hänvisats till bankoutskottet men i övrigt blivit remitterad till statsutskottet.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *S. Lübeck* väckt motion, nr 304, vari hemställts att riksdagen vid antagande av Kungl. Maj:ts proposition nr 209 rörande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar måtte besluta sådan ändring, att byrådirektörerna å byggnadsbyrån till-

erkännas samma löneförmåner som byråchef, dock med bibehållande av byrådirektörs tjänsteställning.

I avseende å de av motionären till stöd för sin framställning anförda skäl tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets
yttrande.

Förevarande proposition avser i första rummet uppförande å ordinarie stat av vissa befattningar såväl i järnvägsstyrelsen som vid distrikten. Kungl. Maj:ts förslag härutinnan har ej givit anledning till något särskilt uttalande från utskottets sida utom i avseende å de till styrelsens byggnadsbyrå hörande befattningarna.

Kungl. Maj:t har föreslagit, att följande nu å extra stat uppförda tjänster å nämnda byrå skola uppföras å ordinarie stat, nämligen en överingenjör och chef för statens järnvägsbyggnader, en byrådirektör, en byråingenjör av 1:a klass samt en sekreterare.

På grund av den ställning, riksdagen år 1915 — i enlighet med av statsutskottet därom gjord hemställan — intog gent emot den då motionsledes framförda tanken om förändrad organisation av ledningen av och tillsynen å statens järnvägsbyggnader, torde få anses fastslaget, att riksdagen för sin del ansett tillräckliga skäl saknas för byggnadsledningens utbrytande ur järnvägsstyrelsen. Vid sådant förhållande och då man har att räkna med, att under en så lång framtid, som nu låter sig överskåda, betydande arbeten såväl i avseende å nya järnvägsbyggnader som beträffande förändringar och utvidgningar av redan färdiga statsbaneanläggningar komma att erfordras, synes det utskottet, att fullgiltiga skäl tala för, att det nu förefintliga provisoriska tillståndet i avseende å organisationen av ledningen av statens järnvägsbyggnader med det snaraste upphäves. Utskottet får fördenskull tillstyrka, att det antal nu å extra stat uppförda befattningshavare å järnvägsstyrelsens banbyggnadsbyrå, som i den kungl. propositionen avses, uppföres å ordinarie stat.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande formen för anställning av och avlöningsvillkor för överingenjören har ej givit utskottet anledning till erinran. I fråga om byråingenjören av 1:sta klass samt sekreteraren torde ej heller föreligga skäl till ändring i vad Kungl. Maj:t föreslagit.

För den å byggnadsbyråns nybyggnadsavdelning nu förefintliga byrådirektörsbefattningen, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle överflyttas från extra till ordinarie stat, har Kungl. Maj:t föreslagit samma avlöningsförmåner som för de redan förefintliga ordinarie byrådirektörerna å byggnadsbyråns bangårdsavdelning samt byrådirektörerna å elektrotekniska och maskinbyråerna nu gällande, d. v. s. arvode av 4,800—

5,700 kronor, vartill kommer ersättning för bostad och bränsle med 1,800 kronor.

Järnvägsstyrelsen hade emellertid i den framställning, som legat till grund för den kungl. propositionen, föreslagit en höjning av arvudet för samtliga byrådirektörer till 5,400—6,300 kronor. Detta förslag — liksom det av järnvägsstyrelsen framställda, ehuruval av Kungl. Maj:t ej upptagna förslaget om att bestämma avlöningen för byråingenjörerna av 1:sta klass inom järnvägsstyrelsen till samma belopp, som för närvarande gäller för byrådirektör och därmed i avlöningshänseende likställda tjänstemän inom styrelsen — har blivit tillstyrkt av 1914 års kommitté för reglering av löneförhållandena vid statens järnvägar. En ledamot av kommittén har emellertid reserverat sig mot varje avlöningshöjning för ifrågavarande befattningshavare.

Herr Lübeck har i sin ovanberörda motion bestämt skilt mellan de båda byrådirektörerna å byggnadsbyrån, å ena sidan, samt byrådirektörerna å elektrotekniska byrån och maskinbyrån, å andra sidan. Beträffande de båda senare ifrågasätter motionären ej någon ändring i vad Kungl. Maj:t föreslagit, d. v. s. i de nuvarande bestämmelserna. I fråga åter om byrådirektörerna å byggnadsbyrån har motionären ansett, att dessa befattningshavare böra med bibehållande av sin ställning såsom byrådirektörer, erhålla byråchefs lön.

En antydning därom, att större krav måste ställas å byrådirektörerna å byggnadsbyrån än å de båda övriga byrådirektörerna i styrelsen, återfinnes redan i järnvägsstyrelsens framställning i ämnet. Jämväl reservanten inom lönekommittén har givit uttryck för samma uppfattning. Departementschefen har ock uttalat, att de av honom hysta betänkligheterna mot den av järnvägsstyrelsen förordade löneförhöjningen för byrådirektörerna i främsta rummet varit riktade mot kravet på arvodeshöjning för byrådirektörerna å maskinbyrån respektive elektrotekniska byrån, vilka subordinerade under byråchef, medan åter en viss tvekan för honom förefunnits i förevarande spörsmål, vad anginge de båda övriga å byggnadsbyrån placerade byrådirektörerna. Det kunde nämligen icke förnekas, att dessa senare såsom föreståndare för var sin avdelning inom byggnadsbyrån och med en annan ställning i befälsföringshänseende direkt under överingenjören intoge en i flera avseenden säregen mellanställning i organisationen.

De anspråk, vilka ställas på avdelningscheferna å byggnadsbyrån, synas utskottet vara av synnerligen maktpåliggande art. Såsom av järnvägsstyrelsens utredning i frågan inhämtas, hava dessa tjänstemän att i stor utsträckning utföra föredragning inför generaldirektören. De

skola vidare handhava den direkta ledningen av stora avdelningar inom järnvägsstyrelsen, vilka äga uppgifter av den största omfattning och betydelse. Till byggnadsbyrån höra ju frågor såväl om anläggning av nya statsbanor som ock om förändringar och utvidgningar av de redan trafikerade banorna, varunder falla bland annat de dyrbara bangårdsombyggnaderna. Det är ej blott upprättandet av planerna för de stora företag, varom här är fråga, som till väsentlig del åvilar ifrågavarande byrådirektörer, utan det åligger dem även att — såsom jämväl i motionen framhålles — utföra inspektion av och kontroll å utförandet av byggnadsföretagen.

Det torde av det nu anförda framgå, att å avdelningscheferna på byggnadsbyrån måste ställas mycket höga krav i avseende ej blott å teoretiska insikter utan även på praktisk erfarenhet och organisationsförmåga. Det bör fördenskull vara ett viktigt intresse för staten, att erforderliga förutsättningar beredas för att för ifrågavarande befattningar förvärva lämpliga personer. Detta låter sig enligt utskottets uppfattning icke göra, utan att man åt dessa tjänst innehavare bereder löneförmåner, som motsvara deras ansvarsfulla ställning. Tiden för vidtagande av en åtgärd i sådan riktning synes nu vara inne. Det gäller nämligen att besätta ifrågavarande poster med ordinarie innehavare, och det är då givetvis av vikt att till dessa poster kunna förvärva verkligt framstående krafter.

Några principiella invändningar mot en sådan avlöningsförhöjning synas ej kunna resas.

Såsom redan anförts har departementschefen uttalat, att avdelningscheferna å byggnadsbyrån, därigenom att de direkt sortera under överingenjören, intaga en särställning i organisationen. Då överingenjören, ehuru han fungerar såsom chef för en byrå i styrelsen, har samma avlöning som överdirektör, synes det ej föreligga några organisatoriska betänkligheter mot att överingenjörens närmaste man uppflyttas ett motsvarande steg på avlöningsskalan, d. v. s. i jämnhöjd med byråcheferna. Härav lära icke behöva följa några andra ändringar i avlöningsreglementet. I fråga om de båda övriga byrådirektörerna i styrelsen — beträffande vilka konsekvenser skulle kunna tänkas ifrågakomma — gäller enligt utskottets förmenande, att dessa befattningshavare, vilka äga tämligen begränsade arbetsområden samt allenast hava en jämförelsevis fåtalig personal sig underställd, icke kunna framföra några berättigade krav på uppflyttning i högre löneklass än de enligt 1914 års organisation innehava.

För att tydligt markera den ställning, som avdelningscheferna för byggnadsbyrån intaga, synes det utskottet lämpligt att giva dem annan benämning än byrådirektör. Utskottet vill i detta avseende erinra därom, att järnvägsstyrelsen i sitt år 1914 avgivna förslag till vissa jämkningar i styrelsens organisation föreslog beteckningen »överingenjörsassistenter» för avdelningscheferna å byggnadsbyrån, ett förslag som föredragande departementschefen emellertid icke upptog, på den grund, att han icke ansåg sig kunna förorda den jämväl då av järnvägsstyrelsen ifrågasatta förhöjningen av byrådirektörernas löner. Den sålunda av järnvägsstyrelsen föreslagna benämningen överingenjörsassistent har utskottet infört i det förslag till kungörelse angående ändringar i avlöningsreglementet för statens järnvägar, vilket finnes vidfogat detta betänkande.

I enlighet med vad ovan blivit anfört har utskottet ock i samma förslag för överingenjörsassistenterna upptagit ett arvode av lägst 6,000 kronor samt högst 6,900 kronor jämte ersättning för bostad och bränsle med 1,800 kronor.

Kungl. Maj:ts i den förevarande propositionen i övrigt framställda förslag har utskottet funnit sig böra biträda.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt herr Lübecks ovanberörda motion må,

a) besluta de ändringar i *avlöningsreglementet den 15 november 1907 för tjänstemän vid statens järnvägar*, som framgå av bifogade förslag till kungörelse i ärendet;

b) medgiva, att övergångsbestämmelser rörande tillämpningen av såväl de nya avlöningsbestämmelserna beträffande manliga kontorsbiträden i järnvägsstyrelsen, som ock de nya stadgandena angående felräkningspenningar må, i enlighet med vad i statsrådsprotokollet över civilärenden den 17 april 1916 omförmäles, av Kungl. Maj:t utfärdas.

Stockholm den 23 maj 1916.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. J. G. Swartz, S. H. Kvarnzelius, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, H. H. K. Ericson, G. M. H. Ekelund, C. G. Ekman, J. Nilsson, O. Bergqvist, A. Pers, K. A. Malmborg* och *C. I. Asplund* samt
från andra kammaren: herrar *A. Ekman, F. V. Thorsson, H. Andersson* i Skivarp, *C. Persson* i Stallerhult, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *G. Odqvist, E. A. Nilson* i Örebro, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Anderson* i Råstock, *G. A. Molin* i Södertälje, *J. Olofsson* i Digernäs och *S. E. J. Lübeck*.

Förslag

till

kungörelse angående vissa ändringar i avlöningsreglementet
för tjänstemän vid statens järnvägar

den 15 november 1907.

§ 1.

Mom. 1. Till generaldirektören och chefen för statens järnvägar utgår i årligt arvode 20,000 kronor.

Till en var av de två överdirektörerna och souscheferna samt till överingenjören och chefen för statens järnvägsbyggnader utgå arvoden med 12,000 kronor.

Mom. 2. Generaldirektör — — — — —
— — — — — grunder.

Vad sålunda är stadgat om generaldirektör gäller jämväl om överdirektör och överingenjör.

Mom. 6. Arvode, med undantag av det till generaldirektören, till överdirektör, till överingenjören, till järnvägsfullmäktig och till överrevisor utgående, som överstiger 3,900 kronor, fördelas till två tredjedelar i lön och en tredjedel i tjänstgöringspenningar. Av arvode till belopp av 3,900 kronor och därunder intill 2,100 kronor utgöra tre fjärdedelar lön och en fjärdedel tjänstgöringspenningar samt av arvode å 2,100 kronor och därunder fyra femtedelar lön och en femtedel tjänstgöringspenningar.

§ 2.

1:o) Till *annan tjänsteman i styrelsen* än generaldirektör, överdirektör och överingenjör utgår avlöning dels såsom arvode och dels, där bostad in natura icke åtnjutes, i form av ersättning för bostad och

bränsle, allt enligt följande stat med däri i förekommande fall angivna högsta och lägsta belopp för år räknat. Där ersättning för bostad och bränsle icke är i staten med visst oföränderligt belopp angiven, utgår samma ersättning med 40 procent av arvodet med den i staten bestämda begränsning. Nämnda ersättning anses tillhöra lönen.

	Arvode.		Ersättning för bostad och bränsle.		Summa avlöning.	
	Lägst kr.	Högst kr.	Lägst kr.	Högst kr.	Lägst kr.	Högst kr.
<i>Tjänstemän av högre grad:</i>						
Byråchef	6,000	6,900	1,800		7,800	8,700
Överingenjörsassistent						
Byrådirektör						
Ombudsman	4,800	5,700	1,800		6,600	7,500
Överkontrollör						
Arkitekt						
Matematiker						
Säkerhetsinspektör	4,200	5,100	1,500		5,700	6,600
Sekreterare						
Kamrer och föreståndare för kammarkontoret						
Förste aktuarie och föreståndare för statistiska kontoret						
Milkontrollör och föreståndare för milkontoret						
Revisor och föreståndare för revisionskontoret						
Förste kontrollör						
Byråingenjör av 1:a klass						
Lantmätare						
Kassör						
Registrator	3,300	4,200	1,320	1,500	4,620	5,700
Notarie						
Byråingenjör av 2:a klass						
Förrådsförvaltare	2,400	3,600	960	1,100	3,360	4,700
Kontrollör						
Förste bokhållare						
Underingenjör						
Manlig bokhållare	2,100	3,300	840	1,100	2,940	4,400

Byråchef och överingenjörsassistent kunna i stället för ersättning för bostad och bränsle erhålla bostad in natura om 6 rum och kök.

	Arvode.		Ersättning för bostad och bränsle.		Summa avlöning.	
	Lägst kr.	Högst kr.	Lägst kr.	Högst kr.	Lägst kr.	Högst kr.
Ritare	1,500	2,700	600	850	2,100	3,550
Manlig kontorsskrivare						
Kvinnlig bokhållare	1,500	2,100	600	650	2,100	2,750
» kontorsskrivare	1,080	1,800	400		1,480	2,200
» ritare						
<i>Tjänstemän av lägre grad:</i>						
Manligt kontorsbiträde	900	1,500	360	600	1,260	2,100
Vaktmästare	840	1,200	—	—	840	1,200
Kvinnligt kontorsbiträde	840	1,140	336	400	1,176	1,540

Kontorsbiträde, som tjänstgör såsom förman å biljettryckeriet, kan erhålla ett tilläggsarvode av högst 180 kr. om året.
Vaktmästare erhåller bostad in natura. Förste vaktmästare erhåller ett tilläggsarvode av 200 kr. om året.

Anm. Tilläggsarvode anses såsom extra inkomst och må förty icke ens till någon del uppbäras av tjänsteman, då han ej tjänstgör.

2:o) Då Kungl. Maj:t finner sådant lämpligt, må kontorsskrivare avlönas efter beting på det sätt, att han erhåller betalning, i den mån han verkställer arbete, varå styrelsen utsatt visst pris. Så avlönad kontorsskrivare skall för utförandet av sådana arbeten, vilka icke lämpligen kunna på nämnda sätt gottgöras, erhålla betalning för timme enligt pris, som styrelsen fastställer.

3:o) *Tjänsteman vid distrikten och centralverkstaden* åtnjuter arvode enligt följande stat med däri angivna lägsta och högsta belopp för år räknat.

	Arvode.	
	Lägst kr.	Högst kr.
<i>Tjänstemän av högre grad.</i>		
Distriktschef	8,000	
Bandirektör	6,000	6,900
Maskindirektör		
Trafikdirektör	4,800	5,700
Baningenjör av 1:a klass		
Maskiningenjör av 1:a klass		
Trafikinspektör av 1:a klass	4,500	5,400
Överinspektör	4,200	5,100
Distriktssekreterare		
Baningenjör av 2:a klass		
Telegrafingenjör		
Maskiningenjör av 2:a klass	3,900	4,800
Trafikinspektör av 2:a klass		
Distriktskamrer	3,600	4,500
Verkstadskamrer		
Förrådsförvaltare		
Stationsinspektör å 1:a klassens station ...	3,300	4,200
Stationsinspektör å 2:a klassens station ...		
Distriktskassör		
Baninspektör		
Maskininspektör	3,000	3,900
Elektroingenjör		
Byråassistent	2,400	3,600
Stationsinspektör å 3:e klassens station ...		
Underinspektör		
Expeditionsföreståndare	2,100	3,300
Underingenjör		
Förste bokhållare	2,400	3,300
Förste telegrafist		
Stationsinspektör å 4:e klassens station A	2,100	3,300
Bokhållare	1,800	3,000
Förste stationsskrivare		
Telegrafist	2,100	2,700
Stationsinspektör å 4:e klassens station B		

	Arvode.		
	Lägst kr.	Högst kr.	
Ritare	1,500	2,700	
Manlig kontorskrivare			
Stationsskrivare			
Kvinnlig kontorskrivare	1,080	1,800	
Kvinnlig ritare			
<i>Tjänstemän av lägre grad.</i>			
Lokomotivmästare	1,800	3,000	
Vagnmästare	1,500	2,700	
Ledningsmästare			
Verkstadsmästare	1,500	2,400	
Överbannmästare	1,200	2,100	
Lokomotivförare			
Maskinist	1,200	1,800	
Banmästare av 1:a klass			
Trädgårdsmästare			
Förrådsmästare			
Stationsmästare å 5:e klassens station ...			
Bangårdsmästare			
Tågmästare			
Verkstadsförman			
Ledningsförman			
Förste kontorsbiträde			
Banmästare av 2:a klass	1,020	1,500	Nattbanmästare erhåller ett högsta arvode av 1,260 kronor.
Lokomotivreparatör			
Elektrisk reparatör			
Signalreparatör			
Vagnförman			
Stallförman			
Stationsmästare å 6:e klassens station ...			
Konduktör			
Manligt kontorsbiträde			
Stationsförman			
Portvakt å 1:a klassens station eller vid verkstad	900	1,500	Portvakt vid verkstad erhåller ett högsta arvode av 1,260 kronor.

	Arvode.		
	Lägst kr.	Högst kr.	
Lokomotiveldare	900	1,380	} Banvakt, vilken tjänstgör såsom vakt vid rörlig bro, kan under seglationstiden erhålla ett tilläggsarvode efter högst 120 kronor för år.
Vagnskötare			
Förrådsförman			
Maskin- och pannskötare			
Vagnreparatör			
Elektrisk underreparatör			
Signalunderreparatör			
Ledningsreparatör	840	1,140	
Stationsmästare å 7:e klassens station			
Kvinnligt kontorsbiträde			
Vaktmästare			
Banvakt			
Vagn- och stallkarlar			
Förrådsvakt			
Ledningsvakt			
Stationskarl			

Ann. 1. Stationsinspektör, som tillika är tågdirigent, kan erhålla ett tilläggsarvode efter högst 300 kronor om året.

Ann. 2. Tilläggsarvode anses såsom extra inkomst och må förty icke ens till någon del uppbäras av tjänsteman, då han ej tjänstgör.

§ 3.

Antalet av nedanstående befattningar utgör

i styrelsen:

byråchefer	10	milkontrollör och föreståndare	
överingenjörassistenter	2	för milkontoret	1
byrådirektörer	2	revisor och föreståndare för re-	
ombudsman	1	visionskontoret	1
överkontrollör	1	förste kontrollörer	3
arkitekt	1	byråingenjörer av 1:a klass	12
matematiker	1	lantmätare	1
säkerhetsinspektör	1	kassör	1
sekreterare	9	registrator	1
kamrer och föreståndare för kam-		notarier	7
markkontoret	1	byråingenjörer av 2:a klass	7
förste aktuarie och föreståndare		förrådsförvaltare	1
för statistiska kontoret	1	kontrollörer	5

vid distrikten och centralverkstaden:

distriktschefer	5	förrådsförvaltare	5
bandirektörer	5	stationsinspektorer å 1:a klassens	
maskindirektörer	6	stationer	13
trafikdirektörer	5	stationsinspektorer å 2:a klassens	
baningenjörer av 1:a klass	5	stationer	33
maskiningenjörer av 1:a klass	5	distriktskassörer	5
trafikinspektörer av 1:a klass ...	8	baninspektorer	5
överinspektorer	3	maskininspektorer	18
distriktssekreterare	5	elektroingenjör	1
baningenjörer av 2:a klass	27	byråassistenter	17
telegrafingenjörer	5	stationsinspektorer å 3:e klassens	
maskiningenjörer av 2:a klass	16	stationer	40
trafikinspektörer av 2:a klass ...	9	underinspektorer	8
distriktskamrerare	5	expeditionsföreståndare	20
verkstadskamrer	1		

Antalet övriga i § 2 omnämnda befattningar bestämmas för varje år av Kungl. Maj:t.

§ 4.

1:o) Tjänsteman, för vilken arvode i § 2 finnes bestämt till ett lägsta och ett högsta belopp, erhåller arvodesförhöjning efter att hava innehaft ett och samma arvode i tre år; och äger sådan förhöjning rum intill dess det för befattningen stadgade högsta arvode uppnåtts.

Det belopp, varmed innehavande arvode sålunda förhöjes, utgör för varje gång förhöjningen sker:

300 kronor för befattning med lägsta arvode av 1,200 kronor eller däröver;

120 kronor för befattning i styrelsen med lägsta arvode under det nyssnämnda, med undantag av kvinnlig kontorsbiträdesbefattning, samt för befattning vid distrikten med arvode under det nyssnämnda och intill 840 kronor; samt

60 kronor för kvinnlig kontorsbiträdesbefattning i styrelsen och för befattning vid distrikten med lägsta arvode av 840 kronor, med iakttagande dock:

att kvinnlig kontorsskrivare eller kvinnlig ritare, för vilken befattning lägsta arvodet utgör 1,080 kronor, erhåller, efter att hava innehaft

arvode av 1,200 kronor i tre år, 1,500 kronor och efter ytterligare tre år det för befattningen stadgade högsta arvode, 1,800 kronor;

att kvinnligt kontorsbiträde, vaktmästare vid distrikten, banvakt, vagn- och stallkarlar, förrådsvakt, ledningsvakt och stationskarl erhålla, efter att hava innehaft arvode av 1,020 kronor i tre år, omedelbart det för dessa befattningar stadgade högsta arvode, 1,140 kronor; samt

att konduktör, manligt kontorsbiträde, stationsförman och portvakt vid första klassens station erhålla, efter att hava innehaft arvode av 1,260 kronor i tre år, omedelbart det för dessa befattningar stadgade högsta arvode 1,500 kronor.

§ 5.

5:o) Har generaldirektör, överdirektör eller överingenjör beviljats ledighet och vikarie för honom förordnats, må på Kungl. Maj:ts prövning bero, huru stor del av arvodet skall till vikarien avstås.

§ 6.

2:o) I — — — — — dagar.
Ersättning till den, som på förordnande uppehåller generaldirektörs-, överdirektörs- eller överingenjörsbefattning, bestämmes för varje gång av Kungl. Maj:t.

Angående — — — — — bestämmelser.

§ 7.

2:o) Med befattning vid statens järnvägar må icke förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat.

Ej heller må med befattning vid statens järnvägar förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej, vad angår verkets chef, överdirektör, överingenjör, distriktschef, byråchef, överingenjörsassistent, byrådirektör eller överkontrollör, Kungl. Maj:t och,

vad angår innehavare av annan befattning, järnvägsstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågasvarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses hinderlig för fullgörande av tjänstgöringen vid statens järnvägar, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvare mottagas och bibehållas.

Över alla av styrelsen i ovannämnda hänseenden meddelade beslut skall förteckning föras hos styrelsen.

§ 8.

Vid avgång från statens järnvägars tjänst till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall utgår till generaldirektör, överdirektör och överingenjör arvodet samt till annan tjänsteman lönen till månadens slut. Tjänstgöringspenningar utgå endast till och med den dag, avgången sker.

Avlider tjänsteman i följd av olyckshändelse under tjänsteutövning, må ett belopp, motsvarande en månads avlöning, såsom begravningshjälp tilldelas stärbhuset.

§ 9.

1:o) Förmånen av fri bostad uti järnvägens egna eller förhyrda lägenheter må, där styrelsen finner sådant vara för järnvägstrafiken behöfligt, tillkomma *dels* byråchef, överingenjörsassistent, förste vaktmästare och vaktmästare i styrelsen, *dels* följande tjänstemän av *högre grad* vid distrikten, nämligen: distriktschef, ban-, maskin- och trafikdirektör, ban-, maskin- och telegrafingenjör, trafikinspektör, överinspektör, baninspektör, maskininspektör, elektroingenjör, byråassistent, stationsinspektör, underinspektör, expeditionsföreståndare för biljettexpedition, förste stations-skrivare å station av 2:dra eller 3:dje klass ävensom dylik tjänsteman å station av högre klass, som tjänstgör antingen å stationsinspektors expedition och regelbundet användes i yttre tjänstgöring eller å biljettexpedition, *dels* samtliga tjänstemän av *lägre grad* vid distrikten med undantag av lokomotivförare, tågmästare, ogift förste kontorsbiträde och ogift manligt kontorsbiträde samt sådant gift förste kontorsbiträde och gift manligt kontorsbiträde, som icke regelbundet användes i yttre tjänstgöring, konduktör, eldare, vagnskötare och kvinnligt kontorsbiträde.

Där lokala förhållanden göra sådant nödigt eller lämpligt, må fri bostad i järnvägens egna eller förhyrda hus tillkomma jämväl nu ej

nämnda tjänstemän vid distrikten ävensom de tjänstemän, i fråga om vilka, på sätt ovan angivits, undantag stadgats beträffande förmånen att erhålla inkvartering in natura.

2:o) Med fri bostad är förenad förmånen av fritt bränsle enligt stat, som av styrelsen fastställles.

3:o) Tjänstemän vid distrikten, vilka ej åtnjuta fri bostad, äga uppbära ersättning för bostad och bränsle med 20, 25, 30, 35 eller 40 procent av arvudet allt efter den ort, där vederbörande är placerad, i enlighet med de grunder, som av Kungl. Maj:t bestämmas; dock med iakttagande därav, att beloppet av nämnda ersättning ej må överstiga:

a) å station, där ersättningen utgår med 40 procent:

för tjänsteman, som kan erhålla 7 rum och kök, kronor	2,000
» » » » » 6 » » » »	1,800
» » » » » 5 » » » »	1,500
» » » » » 4 » » » »	1,100
» » » » » 3 » » » »	850
» » » » » 2 » » » »	650,

skolande dock för kvinnlig kontorsskrivare, kvinnlig ritare, eldre, portvakt vid verkstad, maskin- och pannskötare, vagnskötare samt tjänsteman av lägre grad än dessa med undantag av vaktmästare högsta ersättningen utgöra 400 kronor;

b) å övriga stationer:

för tjänsteman, som kan erhålla 7 rum och kök, kronor	1,700
» » » » » 6 » » » »	1,500
» » » » » 5 » » » »	1,200
» » » » » 4 » » » »	900
» » » » » 3 » » » »	700
» » » » » 2 » » » »	550,

skolande dock för kvinnlig kontorsskrivare, kvinnlig ritare, eldre, portvakt vid verkstad, maskin- och pannskötare, vagnskötare samt tjänsteman av lägre grad än dessa med undantag av vaktmästare högsta ersättningen utgöra 350 kronor.

4:o) Ersättning för bostad och bränsle anses tillhöra lönen.

§ 10.

1:o) *Felräkningspenningar* tillkomma

a) *kassör i styrelsen* samt *distriktskassör* med 300 kronor om året;

b) *annan personal*, som i regelbunden tjänstfördelning handhar upp-
börd från allmänheten, med högst 0.1 procent av samtliga redovisade
trafik- och telegraminkomster jämte efterkravsbelopp till fördelning mel-
lan nämnda personal på avsändnings- och emottagningsstationerna, med
iakttagande att beloppet, för tjänsteman och år räknat, ej må överstiga:

å biljettexpeditionerna vid Stockholms centralstation, Göte- borgs och Malmö huvudstationer ävensom å statens järn- vägars resebyrå i Stockholm	kronor 240,
samt å övriga expeditioner och stationer	» 180;

ägande Kungl. Maj:t i övrigt meddela närmare bestämmelser rö-
rande sättet för fördelning av felräkningspenningar m. m.;

c) *tjänsteman vid maskin- eller trafikavdelningen*, som verkställer *ut-
betalning av avlöning*, uppgående till minst 100,000 kronor för år, med
25 öre för varje fulla tusental kronor av samma avlöning, under för-
utsättning att särskilt arvode enligt 2:o) här nedan icke utgår till veder-
börande;

d) *tjänsteman*, som enligt styrelsens uppdrag verkställer utbetalning
av *avlöning till personal vid styrelsens kontor*, uppgående till minst 100,000
kronor för år, likaledes med 25 öre för varje fulla tusental kronor för
år räknat.

§ 12.

Dyrortstillägg utgår med 60 kronor om året till tjänstemän av *lägre
grad*, vilkas arvode icke överstiger 1,500 kronor och som äro placerade
i städer med minst 15,000 invånare samt, vad Stockholmstrakten angår,
å stationer och bansträckor utom Stockholm till och med Älvsjö, Järva
och Värtan.

Kallortstillägg utgår:

för samtliga tjänstemän å bandelarna från Bräcke till och med Jörn,
jämte bilinjerna Långsele—Sollefteå, Mellansel—Örnsköldsvik, Vännäs—
Umeå och Bastuträsk—Skellefteå—Kallholmen, från Järpen till och med
Duved samt från Lit till och med Volgsjön med bilinjerna Jämtlands
Sikås—Hammerdal och Ulriksfors—Strömsund med fem kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelarna från Duved till Riksgränsen bortom Storlien, från Jörn till och med Haparanda jämte bilinjen Älvsby—Piteå, från Luleå till och med Polcirkeln samt från Karungi till och med Övertorneå med tio kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelen från Polcirkeln till och med Gällivare jämte bilinjerna Gällivare—Malmberget, Gällivare—Koskullskulle och Gällivare—Porjus med femton kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelen från Gällivare till och med Riksgränsen, med undantag av tjänstemän tillhörande banavdelningen och maskinavdelningens ledningspersonal å banlinjen Abisko—Riksgränsen, med tjugu kronor i månaden; samt

för nyssnämnda tjänstemän vid banavdelningen och maskinavdelningens ledningspersonal med trettio kronor i månaden.

Dyrortstillägg och kallortstillägg skola anses tillhöra lönen.